

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2022/2023 II/3
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	---------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Професійна етика та службовий етикет
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	013 Початкова освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова): Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Практичні (семінарські) заняття: 20 Самостійна робота: 80 Вид контролю: іспит
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кучай Тетяна Петрівна доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: tetyanna@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	Вступ до спеціальності, Нові інформаційні технології навчання та викладання
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	<i>Анотація дисципліни.</i> Курс спрямований на усвідомлення актуальності вивчення етики. Розкрито основний зміст і напрями розвитку етичної думки в історико-культурологічному аспекті; українська етична думка; аналіз сутності моралі, її структури та видів. Зроблено аналіз особливостей етики різних професій, усвідомлення різноманіття професійних кодексів; аналіз феномену корпоративної етики; усвідомлення специфіки етичних норм корпоративного ділового спілкування; виокремлено особливості корпоративного дрескоду; зроблено аналіз феномену інформаційної етики. Усвідомлено соціально-етичні виміри інформаційного суспільства, інформаційна безпека особистості, формування мережевого етикету, безпека офісних документів.

Метою дисципліни «Професійна етика та службовий етикет» є формування системи знань з професійної етики, засвоєння студентами основних етичних концепцій, понять, принципів, методів гуманістичної та професійної етики фахівця, уявлень про види етичних кодексів, отримання вмінь самостійно застосовувати набуті знання в безпосередній практичній діяльності, а також набуття навичок у вирішенні складних моральних проблем, налагодженні співпраці з представникам різних професійних груп.

Основним **завданням** курсу «Професійна етика та службовий етикет» є конкретизація загальних моральних норм, які визначають ставлення людини до своїх професійних обов'язків та службового етикету, до людей, з якими вона взаємодіє відповідно до фаху.

Компетентності.

Інтегральна компетентність. Здатність компетентно розв'язувати різноаспектні комплексні задачі і проблеми психолого-педагогічного характеру в галузі початкової освіти, керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності у виробничих ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-4. Навички застосування інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-10. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді.

ЗК-11. Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.

ЗК-12. Здатність до іншомовного спілкування в конкретних сферах і ситуаціях.

ЗК-13. Здатність спілкуватися державною мовою.

ЗК-14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-15. Здатність працювати самостійно й автономно, виявляючи ініціативу та підприємливість.

ЗК-16. Здатність до оволодіння сучасними знаннями для самовдосконалення й розвитку загальної та професійної культури.

Фахові компетентності

ФК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти,

усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК-2. Здатність застосовувати вітчизняний і зарубіжний досвід у справі шкільництва; аналізувати, порівнювати та узагальнювати педагогічну діяльність педагога; здатність професійної самоосвіти, особистісного зростання, удосконалення подальшого педагогічного розвитку.

ФК-3. Здатність використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково педагогічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток психолого-педагогічних процесів у системі початкової освіти та підвищення професійної майстерності вчителя.

ФК-6. Здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу.

ФК-10. Здатність надавати методичний супровід освітньої діяльності початкової школи, застосування новітніх методик у початковій школі, здатність використовувати досягнення педагогічної науки та практики в освітній діяльності.

ФК-14. Здатність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості, володіння культурою спілкування рідною, державною та однією з іноземних мов.

ФК-15. Здатність розробляти та реалізовувати стратегії, тактики й техніки взаємодії з людьми, що засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень, організовувати спільну діяльність для досягнення суспільно значущих цілей, орієнтованих на прогрес.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.

ПРН-5. Володіти знаннями про організацію методичної та навчальної діяльності вчителя початкової школи; уміннями організовувати навчально-пізнавальну та виховну діяльність молодших школярів.

ПРН-6. Знати про сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, методик педагогічних дисциплін; сучасні наукові,

методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані навчальні курси, предмети; методики підготовки та проведення навчального процесу в закладі загальної середньої освіти; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в навчальний процес.

ПРН-8. Демонструвати уміння і навички роботи вчителя початкової школи: надавати методичну допомогу вчителям за всіма напрямками програм навчання і виховання молодших школярів, готувати й проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації: семінари, практикуми, тренінги, консультації та інші заходи методичного спрямування. Організувати роботу методичного об'єднання, методичної ради загальноосвітнього навчального закладу.

ПРН-9. Уміти визначити напрям своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі освітнього процесу і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності.

ПРН-11. Виявляти та формулювати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювання мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; володіти методами збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел повідомлень тощо, повага авторських прав; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; створювати, передавати та упроваджувати результати дослідження у практику.

ПРН-12. Уміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та методичної, організаційної роботи вчителя початкової школи, інспектора, уміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.

ПРН-13. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН-14. Наявність умінь для розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально-професійного самовизначення, самореалізації.

ПРН-15. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

ПРН-16. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН-17. Аналізувати соціально та особистісно значущі

	<p>світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.</p> <p>ПРН-18. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.</p> <p>ПРН-19. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень .</p> <p>ПРН-20. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p style="text-align: center;">Основна тематика дисципліни</p> <p>Тема 1. Етика як вчення про мораль.</p> <p>Тема 2. Професійна етика та моральна свідомість.</p> <p>Тема 3. Корпоративна культура.</p> <p>Тема 4. Діловий етикет. Стиль та імідж ділової людини.</p> <p>Тема 5. Інформаційна етика.</p>																								
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Професійна етика та службовий етикет» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" data-bbox="587 1279 1417 1859"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																					
		для екзамену курсового проекту (роботи), практики	для заліку																						
90–100	A	відмінно	зараховано																						
82–89	B	добре																							
75–81	C																								
64–74	D	задовільно																							
60–63	E																								
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																						

	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Відповіді на семінарських заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація) – 25 балів. Самостійна робота –35 балів. Контрольна робота – 40 балів. Загалом – 100 балів.</p> <p>До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p> <p>Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Професійна етика та службовий етикет» застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз. <p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p><u>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ</u> <u>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</u></p> <p><i>Методичне забезпечення</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • плани-конспекти лекцій, практичних занять; • індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; • навчальні відеофільми, відеофрагменти виховних заходів у закладах освіти. 			

<p>Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси</p>	<p>Нормативно-правова база (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)</p> <p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erwan Henry. Business Cultures Across the World. Presses Universitaires de Grenoble, PUG. 2019. 2. Langford Beverly Y. The Etiquette Edge: Modern Manners for Business Success. 2nd Ed. AMACOM. 2016. 3. Thomas Rosanne J. Excuse Me: The Survival Guide to Modern Business Etiquette. AMACOM. 2017 4. Біда О.А., Кучай Т.П., Кучай О.В., Бідюк Н.М. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів у закладах вищої освіти Японії та країн Європейського Союзу (на прикладі Польщі): монографія – Черкаси : видавець ФОП Кришталь А. С., 2021. – 293 с. 5. Гончарук О.В. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації дозвілєвої діяльності молодших школярів: теорія і практика / О.В.Гончарук. – Луцьк: Вежа-Друк, 2020. – 396с. 6. Гречаник Н.І. Культурологічна компетентність майбутніх учителів початкової школи: система формування: монографія за редакцією А.І. Кузьмінського / Н.І.Гречаник. - Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. – 524с. 7. Гриценко Т., Гриценко С., Іщенко Т. Етика ділового спілкування. К., 2019. 8. Замрозевич-Шадріна С.Р. Підготовка майбутніх педагогів до формування культури здоров'я дітей у НВК «Школа-садок»: теорія і практика. Луцьк: ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2020. – 316с. 9. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: технологічна складова : монографія / Л. В. Коваль. Доповнена і перевидана. – Київ : Знання, 2019. – 398с. 10. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / Бібліотека з освітньої політики [за заг. ред. О. В. Овчарук] . – К. : «К.І.С.», 2014. – 112с. 11. Кубрак О. Етика ділового та повсякденного спілкування. К., 2019. 12. Палеха Ю. Етика ділових відносин. К., 2008. 13. Попадич О.О. Підготовка майбутніх учителів до формування правової компетентності учнів початкової школи : теорія та практика : монографія. Хмельницький : «Термінова типографія», 2021. – 338с. 14. Професійна і прикладна етика : навч. посіб. / за заг. ред. Коцура В. П. Переяслав-Хмельницький, 2016. 15. Сагайдак О. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. К., 2017. 16. Снітинський В. Діловий етикет у міжнародному бізнесі. Львів, 2019. 17. Тимошенко Н. Корпоративна культура. Діловий
--	--

етикет. К., 2016.

18. Тюльпа Т.М. Соціальна компетентність майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей: теорія і практика : монографія / Т.М.Тюльпа; за редакцією А.І. Кузьмінського.- Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. – 443с.

19. Якименко С.І. Формування основ світосприйняття у дітей 5-8 років: теорія і практика. Монографія / Якименко С.І. Вінниця: Вид-во ФОП Кушнір Ю.В., 2020. –296с.

Допоміжна література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. Наук України ; головн. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 408-410.
2. Зварич І. Критерії оцінювання педагогічної компетентності викладачів у США та застосування методу відеозапису / І. Зварич // Вища школа. – 2013. – № 7. – С. 56-64.
3. Кічук Н. В. Професійна підготовка вчителя сучасної початкової школи в параметрах компетентнісного підходу / Н. В. Кічук // Сучасна початкова освіта : вектори розвитку [спеціальний випуск, присвячений 80-річчю університету] : зб. наук. праць. – Бердянськ : БДПУ, 2012. – С.93-98.
4. Передерій О. Розвиток професійної компетентності вчителя Вальдорфської школи / О. Передерій // Вища школа. – 2013. – № 7. – С. 105-110.

Інформаційні ресурси

1. Bárdossy Ildikó – Dudás Margit: *Pedagógiai nézetek*. PTE, Pécs, 2018.
http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/ped_nezetek/pedagogiai_nezetek.pdf
2. Gaál Gabriella – Jászi Éva: *Pedagógus-mesterség*. Líceum Kiadó, Eger, 2017. <https://docplayer.hu/5310590-Pedagógus-mesterseg-gaal-gabriella-jaszi-eva.html>
3. Falus Iván: *Pedagógiai mesterség – pedagógiai tudás*. Iskolakultúra 2001/2. 21-28. epa.oszk.hu/00000/00011/00046/pdf
4. KNAUSZ Imre: *A tanítás mestersége*.
<http://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm>
5. Lévai Dóra: *A pedagógus kompetenciái az online tanulási környezetben zajló tanulási-tanítási folyamat során*, ELTE, Budapest, 2016.
https://www.eltereader.hu/media/2015/05/Levai_D_A-pedagogus_kompetenciai.pdf